

Josep Nadal i Guiu

Diari íntim

Dia 27 d'abril de 1936

Festa de la verge de Montserrat; és la patrona de la meva terra. Li demano que ens alliberi de tot mal.

Tot allò està molt materialitzat. El benestar i l'abundància molts cops ens aparten de Déu; podríem estar en un petit paradís si entre nosaltres regnés la justícia i la fraternitat. No és així, ans bé tot el contrari.

Els obrers estan enverinats amb el marxisme i el comunisme; els amos no miren més que pel seu benestar. L'anticlericalisme és rabiós i la propaganda, intensa.

La lluita fratricida sembla inevitable. Que trista és aquesta lluita entre germans! Demano a la verge moreneta que Montserrat sigui el centre d'irradiació de la nostra fe; que allunyi de tots els seus fills i de tota Espanya la divisió i l'odi de classes.

Amb un 'molt' de nostàlgia, toco i canto en la nostra església tancada i solitària el "Virolai": "Dolça Catalunya, pàtria del meu cor..." i el pensament torna cap als meus familiars. És la festa de la meva petita Montserrat. Que passarà amb aquests petits, els predilectes de Jesús?

Gustosament ofereixo el sacrifici de la separació dels éssers estimats i del meu poble. El sacerdot és per a tothom. La meva pàtria és tot el món; no té fronteres. I per a mi, ara, ho és el meu estimat Monsó i els seus feligresos, que són els meus fills estimats.

Dia 28 d'abril de 1936

Reconec que sóc tímid. Aquesta timidesa pot ser fruit de l'amor propi. El dimoni ha d'impedir de totes maneres la salvació dels homes. És el 'pare de la mentida'. Molts cops no fem les obres de Déu perquè nosaltres temem fracassar.

Ens espanta l'evangeli: "Temerós me'n vaig anar i vaig amagar el teu talent a terra", Mateu 25,25. Jo no vull ser 'enterrador' dels talents que Déu m'ha donat. La meva vida no és tan sols meva, és, sobretot, per als altres. Per això sóc sacerdot; per això tants anys d'estudi, de formació i preparació. El meu tresor se'm va lliurar per a comerciar-lo. Mantenir-lo immòbil, tornar-lo com se'm va lliurar, seria una veritable estafa.

I sembla que interiorment escolto les paraules del Senyor: "Homes de poca fe, perquè temeu?" I quedo ple de fortalesa interior. Solament vol que em faci instrument dòcil a les seves mans amb una profunda humilitat i una confiança il·limitada en el seu poder...

Dia 29 d'abril de 1936

Experimento grans desitjos d'immolar-me pels meus feligresos. Sé que les meves tasques i apostolat han d'acomodar-se a les circumstàncies de lloc, persones i superiors; que he d'usar tota la prudència i diplomàcia necessàries per no ferir a ningú.

Vull imitar el teu precursor que diu: "És necessari que ell creixi i jo disminueixi". Just és això el que jo vull: que Tu siguis conegut i que creixis. Vull la teva glòria i no la meva. Sóc el teu enviat i he d'anunciar la teva Paraula.

No veus, Senyor, quantes necessitats? Aquests joves, aquests obrers, aquests nens. Qui els parla de Tu? Qui es preocupa de la seva salvació? No em reduïxis a la impotència, al silenci. Sóc el teu sacerdot. Crist em diu molt fluixet: tingues en compte, fill meu, que ser apòstol de sagrari, de sacrifici, de desig i de martiri, no és reduir-te a la impotència. Saps molt bé que he salvat el món per la impotència de la Creu.

Dia 30 d'abril de 1936

Presento que s'apropen dies difícils per a la religió i per a la pàtria. No em meravellaria gens que ens donessin un passaport cap al cel.

Faig xerrades als meus catequistes per indicar-los la manera com poden treballar si ve la persecució. Hauran d'armar-se de valor i de zel apostòlics. Hauran d'administrar el baptisme, auxiliar els moribunds. Hauran de propagar la fe cristiana com en els temps de les catacumbes. Els inculco l'oració i la lectura meditada de la Paraula de Déu. Els temps que vénen seran borrascosos i negres i la sang correrà a doll. Felix l'home a qui tu ensenyas, Senyor, i a qui tu instrueixes en la teva llei per donar-li descans en els dies dolents.

Dia 1 de maig de 1936

Un mes intens de feina. Vaig amb fe i confiança a la Verge. Les Filles de Maria adornen el seu altar.

Els meus pensaments volen carregats de nostàlgia als meus anys de seminari: aquelles festes en honor a la Verge! Però arribà la República i, amb ella, una ànsia inquietant entre els estudiants encara seminaristes. Començaren aviat els desordres i les persecucions contra l'Església i els seus sacerdots. La fúria anticlerical s'apoderà de molts amb tanta propaganda marxista: incendis de temples, vagues, morts. I molts dels meus companys deixaren per sempre el Seminari.

L'horitzó és massa negre. Jo em sento amb la gràcia del Senyor més ferm que mai. Els meus pares estan contents amb la meva decisió i disposats a tot.

Igual que ara, abocats com estem a la gran tragèdia. Espanya i la meva petita pàtria tenen ara més necessitat que mai de sacerdots, de guies espirituals. Em sento cridat i dic que sí, passi el que passi.

Amb mossèn Jordán estem disposats a tot. No ens penedim d'haver estat fidels a la seva crida, pura gràcia i predilecció gratuïta del Senyor.

Dia 2 de maig de 1936

La meva vocació és el sacerdoci secular. Lluitar al peu del canó, a les parròquies, sense els consols i ajudes de la vida de comunitat. "L'esperit inspira per on vol".

Amb mossèn Jordán xerrem sovint d'això i ens encomanem a la Verge. El camí és ardu i els temps, d'anticlericalisme ferotge. Nosaltres seguirem endavant amb la protecció de Déu i ajuda de la nostra Mare. Estem enamorats de la nostra vocació. Ens sentim feliços de ser pobres per Crist; així podem treballar més desinteressadament per la glòria de Déu i bé dels nostres parroquians i lliurar-nos amb la total confiança en la providència divina.

Dia 3 de maig de 1936

Veig la importància i necessitat de l'oració. La Verge ha de ser el meu model. És el mitjà més eficaç per preservar-me de l'ambient mundà que ens envolta.

Tinc por de tornar-me carrincló; amb l'ajut de la Verge venceré tots els obstacles. En la meva actuació sacerdotal no vull altra cosa que ànimes i que siguin per a Déu. Ni en el meu ministeri vull que hi hagi cap finalitat mundana o torta.

Vull buscar només a Déu, la meva ànima i els meus germans els homes per portar-los al coneixement del Senyor i res més, absolutament res més.

Em sento acompanyat dels meus tot i que estan absents. Els estimo de veritat. No són dons de Déu? Amb la meva benedicció sacerdotal sempre resten consolats.

Dia 5 de maig de 1936

Ha arribat el moment d'exercir la nostra fe en la Providència, el moment de l'heroisme. Quant d'odi s'ha sembrat contra l'Església i els seus sacerdots! Aviat se'n coneixeran els fruits.

L'odi retingut s'està desbordant i correrà la sang a doll. No obstant això, jo sempre estic ocupat. Els meus escolanets i litúrgia em tenen molt entretingut.

La litúrgia! Si arribéssim a comprendre les seves meravelles! És de veritat la pedagogia divina per donar-nos a conèixer les veritats de la fe. No és ella l'exercici dels

sacerdoci en Crist? Són signes sensibles que signifiquen i esdevenen la santificació dels homes.

Els sacerdots actuem en nom i virtut de Crist. Per ella ens santifiquem, se'ns donen a conèixer els grans misteris de la nostra fe i les realitats invisibles entren pels nostres ulls i sentits corporals.

Totes les cerimònies externes han de procedir de la vitalitat interior, de la nostra fe profunda. Vull sentir el que expresso externament, vull viure la meva litúrgia...

Dia 6 de maig de 1936

Les solemnitats del mes de maig em recorden de nou les del seminari en honor a la Verge.

La direcció del cor em donava molta feina; cuidava amb gran cura la nostra Congregació, sobretot en fer-me prefecte d'aquell selecte grup de seminaristes congregants. La nostra finalitat era la pietat sòlida, la formació sacerdotal i l'apostolat de l'exemple i el sacrifici, en especial de l'estudi seriós i constant.

Les comunions generals del dia de la Puríssima hi hagué imposició de medalles i inscripció dels nous amb les seves vetllades literàries i musicals. La meva actuació al piano amb peces escollides formen part de la meva vida íntima. Els seus records no s'esborraran mai.

Dia 8 de maig de 1936

L'afluència dels fidels al mes de Maria és tanta que la nostra formosa església és petita. Això suposa moltes hores de confessionari al llarg del dia. Amb mossèn Jordán i el nostre rector no abastem per a tot. Després em queda l'assaig de cants amb el meu grup d'escolans cantors que donen un veritable realçament als actes sagrats. La feina és gran però hi ha molts consols espirituals. També veig a mossèn Jordán molt esgotat pel treball però mai no té cap queixa. Sempre somriu i és afable, com si res passés.

Dia 12 de maig de 1936

La meva oració no és altra cosa que un acte d'acceptació del treball del dia per amor a la Verge. Em plouen les felicitacions per l'encertada actuació dels meus petits cantaires que tant realcen la nostra litúrgia; sempre he tingut una gran fe en l'apostolat de la música religiosa.

En guanyar per oposició la beca d'organista del Seminari, vaig tenir una gran satisfacció no tan sols per poder ajudar econòmicament la meva mare i perfeccionar-me en la música (la meva afició de sempre), sinó també per l'apostolat que puc fer a través seu.

Ara en quedo més convençut; em consola saber que, en aquests temps, molts s'apropen a Jesús i la Verge per aquest mitjà. També els nens coneixen més el misteri de Jesús i creixen en la devoció a la Verge Mare nostra.

Dia 13 de maig de 1936

“La verge de Fàtima. Els humils sempre són els predilectes del Senyor. Els tres nens pastors com la pastoreta de Lourdes”, quina sort la seva, de poder contemplar la Verge! M'atreuen el seu candor, senzillesa i puresa... Quins desigs més grans de sacrifici i penitència per a la salvació del món que els demana la Verge. I el rés del Sant Rosari...

No ens abandonis, Mare, enmig de tants odis i perills de tota classe en què ens trobem...

Dia 15 de maig de 1936

Des de la meva estada a Lourdes fa anys (em va tocar per sort), la meva devoció a la Verge és molt més intensa que abans.

El meu goig és immens malgrat la feina. Ella és el meu refugi, el meu model, el meu tot. Vaig penetrant cada dia més en la planificació de Déu a través de Maria, en l'obra de la redempció i a l'Església.

El sacerdot sempre ha de tenir la Verge al seu davant perquè sigui el seu model i mirall. Només així podré avançar de debò en el camí de la vida espiritual sense equivocar-me.

Diuen que un sacerdot és el que és la seva vida d'oració i crec que també pot afegir-s'hi que el fruit del seu treball és el que és la seva oració. I Maria és el nostre gran model. Em sento ple d'aquests sentiments.

Dia 18 de maig de 1936

Sento la necessitat de complir els meus propòsits d'exercicis d'ordenació. "Intensa vida interior, vida d'estudi i vida d'apostolat". Vida interior perquè, si no som sants, no santificarem. *Nemo dat quod non habet*, ningú no dona el que no té. Guarda del cor, esperit de sacrifici, vida constant d'oració, de fe. Donar la vida en l'exercici de la litúrgia, o sigui, que la manifestació d'allò exterior procedeixi de la vitalitat existencial en la meva ànima, d'allò espiritual. La Verge medita aquestes coses en el seu cor –els misteris de Jesús- i penetra així més en el seu Cor Diví.

Dia 19 de maig de 1936

Juntament amb l'oració he de tenir santa passió per l'estudi. M'ho demana el Senyor i és un altre propòsit

dels exercicis. Vaig a la Verge que és *sedes sapientiae*, tron de la saviesa.

Quanta necessitat en tenim, els sacerdots! Crec haver aprofitat bé el temps en el seminari; no sóc cap talent i hi ha moltes coses que m'impedeixen aprofundir i assimilar les matèries com convé... I els homes tenen fam de la ciència de Déu. Quant bé es perd perquè els sacerdots no cultiven suficientment aquesta vida d'estudi! Hem d'actualitzar-nos constantment si volem estar a l'altura de les circumstàncies. Hi ha molta ignorància religiosa i molta ovella sense pastor... Quina responsabilitat més gran la nostra!

Amb mossèn Jordán també anem molt units en això; llegim tot el que podem i ens comuniquem els nostres coneixements i experiències per posar-les en pràctica.

Dia 22 de maig de 1936

Penso en els meus éssers estimats i particularment en el meu germà Miquel; és necessari ajudar-lo en tot el possible. Li agrada molt Monsó –va passar-hi uns dies amb mi-. De moment no es pot pensar que deixi els nostres estimats pares; el necessiten molt. Té molt bones mans i sap formar-se sol, amb una gran afecció per la cultura.

L'ambient no l'afavoreix; malgrat això es conserva sa de cos i ànima. Demano molt per ell i estic veient la manera de relacionar-lo amb els joves d'Acció Catòlica o la Congregació Mariana de Lleida. Tenen curssets freqüents de formació intel·lectual i religiosa amb esports, representacions teatrals, etc. El Senyor no ens faltarà amb la seva llum per veure el que es pot fer.

Dia 23 de maig de 1936

Estem palpant els fruits del mes de la Verge. Hi ha canvis de conducta i veritables conversions. També a dins meu hi ha veritables miracles de la gràcia.

Quedo penetrat pel misteri de l'Encarnació que he sentit en els meus exercicis. L'amor del meu Déu se'm manifesta en donar-me el seu propi Fill a través de Maria.

"Us ha nascut un Salvador". Tota la creació exulta de goig davant la Bona Nova. Quina glòria per a l'Home i quina felicitat! La litúrgia sagrada desplega tota la seva bellesa. L'Església canta els grans desitjos dels profetes de l'Antic Testament amb tot el poble hebreu: *Rorate coeli desuper et nubes pluant iustum*, "És el Just, l'Emmanuel –Déu amb nosaltres- el Desitjat de les nacions i el meu esperit exclama també amb tots aquests sospirs i anhels." Déu amb nosaltres. Els homes fets déus per participació. Sou déus –*dii estis*-. Misteris insondables de l'amor infinit.

Dia 24 de maig de 1936

De vegades sento molt la separació dels meus. La voluntat és ferma però "la carn, feble". Aquests sacrificis són a voltes més grans que totes les privacions; però així també em sento més sacerdot.

No es va fer Crist obedient al Pare fins a la mort i mort a la creu? També la Verge m'ensenya a lliurar-me al Senyor i als altres i dir-li: sí, aquí em tens.

Crec en el valor del sacrifici i dels que més costen, que són els interiors, els que ningú no veu, però sí el Senyor que penetra els cors. Procuero abraçar-me a la creu i estic content de poder oferir alguna cosa a Crist i ser víctima com Ell i la seva Mare al peu de la creu per la salvació de tants que no els coneixen i en especial dels meus estimats feligresos de Monsó apartats de Déu.

Dia 25 de maig de 1936

El meu ofici és el del Bon Pastor; com el Crist de l'evangeli. Que divinament amable és la paràbola del Senyor! El Bon Pastor coneix totes les seves ovelles, els dóna bones pastures; es posa les malaltes sobre les espatlles, les cuida amb afecte i les cura amb amor.

El mateix vull fer jo a Monsó. Les ovelles cada dia són més nombroses i moltes estan apartades de la pleta. I

Jesús, el Bon Pastor ha donat la seva vida per totes. Jo també, dia a dia, en confessions, visites als malalts, pràctiques espirituals, sagraments. Quantes necessitats! La justícia social no existeix i menys encara l'amor.

La política partidista és moltes vegades la gran mentida. Allò de Sant Pau: *Omnes quaerunt quae sua sunt*. Qui busca el veritable bé del poble? Jo el vull i el faré amb la gràcia de Déu.

Dia 28 de maig de 1936

Jesucrist és l'Únic i etern Sacerdot. Jo no sóc més que la seva eina i quina eina més pobra! Sóc el teu sacerdot ministerial, el canal per fer present a Crist en el meu Monsó estimat.

Fes-me, Senyor, cada dia una mica més digne de la meva sagrada missió. Déu meu, que gran, que gran!

Enmig de les meves moltes tasques també em sento atret per la contemplació. Sant Joan de la Creu i Santa Teresa són els meus autors favorits.

Davant la bellesa de la naturalesa em pregunto: "Decid si por vosotros ha pasado..." i escolto la veu del Senyor que em diu "Pasó por estos sotos con presura -y, yéndolos mirando, con sola su figura- vestidos los dejó de su hermosura".

Dia 31 de maig de 1936

Acabem solemnement el mes de Maria. Tots estem cansats però desbordem felicitat; els fruits són meravellosos. Sembla que els esperits estan més asserenats i respirem una atmosfera més tranquil·la i plàcida.

Els meus records volen també als temps de la meva infància al poble. Amb el meu bessó ajudàvem tots els dies a la missa del senyor rector; érem assidus a la catequesi i sempre puntuals a l'escola. A la terrassa de casa ens feia classes el nostre propi pare a l'estiu. Sempre manifestava la meva gran afeció per la música i em procurà un professor particular per a les lliçons de solfeig i de piano.

Un cop a Lleida, vaig perfeccionar aquests estudis que em portaren a guanyar la beca d'organista al seminari. Són els camins de Déu.

Ara sóc vicari i organista de Monsó. Els meus petits cantaires han recollit molts aplaudiments amb la seva actuació en tot aquest mes celebrat solemnement en honor de la nostra Mare Immaculada. *Laus Deo.*

Dia 1 de juny de 1936

Comença el mes de juny, dedicat al Sagrat Cor. Penso lliurar-me a una intensa vida d'oració i contemplació; és el mes del meu aniversari d'ordenació sacerdotal.

Vull que tot ell sigui en acció de gràcies per tants i tan assenyalats beneficis. El meu sacerdoti! És el do més preciós del seu Sagrat Cor.

Els records de la seva preparació i vida de Seminari es van succeint en el meu esperit com una pel·lícula davant meu. Quant costa "fer" un sacerdot! I encara que és llarga la seva preparació, tot és poc fins arribar a la meta. M'aixeco aviat i en el cor de la capella faig el meu oferiment d'obres. Després faig la meva oració. Són els moments més deliciosos del dia.

Després ja em sento disposat per a tot. Quin fred he passat en aquells passadissos! Mentre hi passo, reso el meu rosari. Sento uns grans desitjos de patir per Crist; pressento temps de pobresa i persecució però estic animat a tot. I ara a Monsó, puc dir que no m'hi falta de res; tinc el justet per a la pensió i despeses més imprescindibles. Quan puc, envio alguna cosa a la meva bona mare; són moltes les boques que ha d'alimentar sense que ningú no aportï res a casa.

Mossèn Jordán és molt auster per a si mateix; demana freqüentment diners a casa seva per al pagament de la pensió. I estem molt contents de no rebre ajuda de l'Estat; així podem actuar amb tota llibertat.

Dia 4 de juny de 1936

El meu constant desig és ser portador de Crist als homes, els meus germans. *Anuntiate populis*. El Senyor és en nosaltres. "Sou temples de Déu". Sento aquesta experiència de la presència de Déu en mi.

L'amor de Crist actua en mi d'una manera inefable. Ell és el Príncep de la Pau. "Glòria a les altures i pau a la terra per als homes de bona voluntat". Cant angèlic que és de lloança a Déu i felicitat per a l'home.

Quanta necessitat tenim d'aquesta pau de Crist! Els homes sembla que no volen aquesta pau, sinó la guerra, l'odi, la lluita de classes. Enmig de qualsevol esdeveniment, per desagradable que sigui, demano que aquesta pau de Crist sigui sempre a les nostres ànimes.

Ella ens donarà una claredat diàfana per conèixer el tresor d'aquesta pau, d'aquesta vida divina, en una paraula, les operacions meravelloses de Déu en el nostre interior. Senyor, dóna'ns aquesta pau, et demano aquesta pau Teva!

Dia 8 de juny de 1936

És el primer aniversari dels exercicis espirituals de la meva ordenació sacerdotal; data important en les annals de la meva vida. Els dirigí el jesuïta pare Massagué. Hi portava un greu problema per solucionar. Havia de veure'm 'indiferent' per no equivocar-me: de-

manava o no als meus superiors que em deixessin de vicari a Bell-lloc un cop ordenat només per la salut del meu pare i la crítica situació de la meua família?

Vaig sentir molt aviat com un impuls irresistible i una claredat diàfana en l'assumpte. No havia de demanar res als meus superiors sobre cap cosa.

Coneixien el meu problema; ho havia de deixar tot en mans del Senyor. I vaig sentir amb això una pau immensa i a cada moment es va anar fent més clara aquesta veu interior. Gràcies, Senyor!

Dia 10 de juny de 1936

La meua oració del matí és d'agraïment per tant do rebut! Em sento indigne i pecador.

Recordo el meu tercer dia d'exercicis. Vaig experimentar un gran consol i una pau immensa, em sentia pecador però escollit. Vaig sentir els meus pecats com trinxats per la Creu de Crist; eren dies de grans gràcies espirituals.

Em vaig sentir cridat un cop més a ser el seu sacerdot; només pensava en allò que faria per Crist i comptava els dies, hores i minuts de la meua ordenació. *Sacerdos in aeternum*, sacerdot per sempre. I avui, en el meu estimat Monsó em trobo amb les mateixes ànsies d'imolar-me pel bé de tots.

Dia 11 de juny de 1936

Segueixo en el meu recés espiritual sense deixar els treballs de la parròquia. El mes dedicat al Sagrat Cor té molta concurrència de fidels.

En la meditació recordo la del Regne de Crist dels exercicis: "...qui volgués venir amb mi...". Sí, aquí em tens, Senyor. Vull seguir-te on sigui que vagis. Vull continuar al món la teva obra redemptora. I en l'últim sopar del Senyor: "Feu això en memòria meva".

Amb aquest poder volia ser investit per la imposició de mans del meu Bisbe. I sento les carícies de Crist en reclinar el meu cap com Joan en el Cor del Senyor. I li dic: vull ser el teu sacerdot; em crides per ser el teu apòstol, per estar amb tu en la intimitat del teu amor i predicar la teva paraula, ser un altre Crist, sal de la terra i llum del món.

Aquests són els meus sentiments d'exercicis; records que ja no s'esborraran. Experiències que deixen un profund efecte en la meva ànima. I és el que estic fent a Monsó malgrat les meves deficiències. En les difícils circumstàncies actuals vull practicar-ho fins a les últimes conseqüències. Senyor, fes de mi el que sigui del teu gust!

Dia 15 de juny de 1936

Primer aniversari de la meva ordenació sacerdotal. Un dia d'acció de gràcies; demano fidelitat i perseverança al Senyor. Tots els detalls de l'acte s'amunteguen en la meva ment.

A les 7 del matí ens dirigírem al palau episcopal. Del poble, només hi eren presents els meus familiars i la superiora de les Agustines per la mort del senyor secretari. Es desplegà la solemnitat del pontifical (set minoristes, un sotsdiaca i tres preveres). Arribaren els moments de la meva primera missa que és la mateixa ordenació.

El meu jesuïta ocupava el primer lloc en la meva oració i pensaments. *Iam non dicam vos servos sed amicos... Promittis mihi et successoribus meis reverentiam et oboedientiam?*... Van ser les últimes paraules del Bisbe consagrant, plenes d'emoció i afecte que em manifestà amb l'abraçada i el petó que em donà.

Déu meu! *Sacerdos in aeternum*. Petons a les mans consagrades, abraçades, enhorabones, etc.

Tothom se'm tirà a sobre, fins i tot el senyor Bisbe, que va voler tenir una audiència a part amb els acabats de consagrar. Després, a córrer, suar i ultimar totes les coses per a la solemnitat de la primera missa a Bell-lloc, que m'esperava amb impaciència.

Un any de la meva consagració! I em pregunto: Sóc un altre Crist? Ara i aquí a Monsó? Només sé respondre al Senyor amb l'apòstol Pere: "Senyor, Tu ho saps tot, Tu saps que t'estimo."